

Doğan Can Aydın

**DENİZ YOLUYLA KONTEYNER
TAŞIMACILIĞINDA TAŞIYANIN HUKUKİ
SORUMLULUĞU VE SORUMLULUĞUN
SİGORTALANMASI**

onikilevha
YEMER YAYINLARI

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
KISALTMALAR.....	XVII
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM KONTEYNER VE KONTEYNER TAŞIMACILIĞI

1.1. KONTEYNER.....	5
1.1.1. Tanımı.....	5
1.1.2. Yapısı.....	11
1.1.3. Çeşitleri	17
1.1.3.1. Standart Konteyner (Standard Container)	17
1.1.3.2. Üstü Açılabilir Konteyner (Hard Top Container)	18
1.1.3.3. Üstü Açık Konteyner (Open Top Container)	18
1.1.3.4. Açık veya Düz Raf Konteyner (Flat Rack Container)	19
1.1.3.5. Platform Konteyner (Platform Container)	19
1.1.3.6. Havalandırılmalı Konteyner (Ventilated Container)	20
1.1.3.7. Soğutmalı Konteyner (Reefer Container).....	20
1.1.3.8. Dökme Yük Konteyneri (Bulk Container).....	21
1.1.3.9. Tank Konteyner (Tank Container).....	22
1.1.4. Hukuki Niteliği	23
1.1.4.1. Genel Olarak.....	23
1.1.4.2. Konteynerin Geminin Bütünleyici Parçası Olup Olmadığı	27
1.1.4.3. Konteynerin Geminin Eklentisi Olup Olmadığı.....	29

1.1.4.4. Konteynerin Bağımsız Bir Eşya Olarak Değerlendirilmesi.....	34
1.1.5. Konteynerin İşaretlenmesi.....	36
1.1.6. Konteynerin Temini.....	39
1.2. KONTEYNER TAŞIMACILIĞI.....	45
1.2.1. Tarihi Gelişimi.....	45
1.2.1.1. Genel Olarak.....	45
1.2.1.2. Türkiye’de Konteyner Taşımacılığının Gelişimi.....	50
1.2.2. Konteyner Gemileri.....	53
1.2.3. Konteyner Taşımacılığı Türleri.....	60
1.2.4. Konteyner Taşıma Sistemleri.....	63
1.2.5. Konteyner Elleçleme Yöntemleri.....	67
1.2.6. Konteyner Taşımacılığında Yükü Olumsuz Etkileyebilecek Unsurlar.....	68
1.2.7. Konteyner Taşımacılığının Avantajları ve Dezavantajları.....	70
1.2.7.1. Konteyner Taşımacılığının Avantajları.....	70
1.2.7.2. Konteyner Taşımacılığının Dezavantajları.....	73
1.3. KONTEYNER TAŞIMACILIĞINDA YÜKLEME, İSTİF VE BOŞALTMA AŞAMALARI.....	76
1.3.1. Yükleme.....	76
1.3.2. İstif.....	83
1.3.3. Boşaltma.....	89

İKİNCİ BÖLÜM
TAŞIYANIN KONTEYNER
TAŞIMACILIĞINDAN DOĞAN HUKUKİ
SORUMLULUĞU

2.1. TAŞIYAN KAVRAMI.....	93
2.1.1. Tanımı.....	93
2.2.2. Fiili Taşıyan.....	96

2.2. TAŞIYANIN SÖZLEŞMEDEN KAYNAKLANAN SORUMLULUĞU	99
2.1.1. Sorumluluk Sebepleri.....	99
2.1.1.1. Genel Olarak.....	99
2.1.2.2. Geminin Denize, Yola ve Yüke Elverişli Bulundurulmaması	101
a. Genel Olarak	101
b. Sorumluluğun Şartları.....	109
aa. Gemiye Elverişsiz Hale Getiren Bir Eksiklik Bulunması	109
aaa. Geminin Denize Elverişliliği	109
bbb. Geminin Yola Elverişliliği	110
ccc. Geminin Yüke Elverişliliği	116
bb. Geminin Elverişsizliği Nedeniyle Bir Zarar Doğmuş Olması ve Zararın İspatı	131
2.1.3.3. Eşyanın Zıyı veya Hasarı ya da Geç Teslimi	135
a. Genel Olarak	135
b. Sorumluluğun Şartları.....	137
aa. Eşyanın Zıyı veya Hasarı ya da Geç Tesliminden Bir Zarar Doğması.....	137
aaa. Zıya.....	137
bbb. Hasar	140
ccc. Geç Teslim	142
ddd. Zarar.....	145
bb. Zıya, Hasar veya Geç Teslime Yol Açan Olayın Eşya Taşıyanın Hakimiyetindeyken Meydana Gelmiş Olması	147
aaa. Genel Olarak	147
bbb. Hakimiyetin Başlaması – Eşyayı Teslim Alma... ..	148
ccc. Hakimiyetin Sona Ermesi – Eşyanın Teslimi.....	153
cc. Uygun İlliyet Bağı.....	160
c. Sorumluluktan Kurtulma Halleri.....	160

aa. Taşıyanın, Kendisinin ve Adamlarının Kusursuz Olduğunu İspatlaması	161
bb. Mutlak Sorumsuzluk Sebepleri	165
aaa. Teknik Kusur	165
bbb. Yangın	172
ccc. Denizde Kurtarma.....	177
ddd. Rotadan Sapma.....	179
eee. Eşyanın Cins ve Değerinin Kasten Yanlış Bildirilmesi.....	183
cc. Muhtemel Sorumsuzluk Sebepleri.....	187
aaa. Genel Olarak	187
bbb. Yükleten, Taşıtan ve Eşyanın Sahibi ile Bunların Temsilcilerinin ve Adamlarının Fiil veya İhmalleri.....	192
ccc. Hacim veya Tartı İtibariyle Kendiliğinden Eksilme veya Eşyanın Gizli Ayıpları ya da Eşyanın Kendisine Özgü Doğal Cins ve Niteliği	196
ddd. Ambalajın Yetersizliği.....	198
eee. İşaretlerin Yetersizliği.....	201
2.1.4.4. Taşıyanın Güvertede İzinsiz Eşya Taşınması	203
a. Genel Olarak Güvertede Eşya Taşınması.....	203
b. Konteynerin Güvertede Taşınması.....	208
2.2.2. Eşyanın İncelenmesi ve Zararın Bildirimi	213
2.2.1.1. Eşyanın İncelenmesi.....	213
2.2.2.2. Eşyanın Zıya, Hasar veya Geç Tesliminin Bildirimi.....	214
a. Genel Olarak	214
b. Konteyner Taşımacılığı Bakımından Eşyanın Zıya, Hasar veya Geç Tesliminin Bildirimi.....	224
c. Karma Taşımalar Bakımından Eşyanın Zıya, Hasar veya Geç Tesliminin Bildirimi	227
2.3.3. Taşıyanın Sorumluluğunu Sınırlandırma Hakkı	230
2.3.1.1. Genel Olarak.....	230
2.3.2.2. Eşyanın Zıya veya Hasara Uğraması Halinde.....	234

---

a. Genel Olarak	234
b. Konteyner Taşımalarına İlişkin Özel Düzenleme.....	241
aa. Genel Olarak	241
bb. LCL/FCL veya LCL/LCL Taşımalarda.....	246
cc. FCL/LCL veya FCL/FCL Taşımalarda	249
2.3.3.3. Eşyanın Geç Teslim Edilmesi Halinde	254
2.3.4.4. Sorumluluk Sınırlarının Birlikte Uygulanması.....	255
2.4.4. Taşıyanın Sorumluluğunu Sınırlandırma Hakkının Kaybı	256
2.5.5. Taşımanın Gerçekleştirilmesinin Fiili Taşıyana Bırakılması Halinde Taşıyan ve Fiili Taşıyanın Sorumluluğu	261
2.5.1.1. Genel Olarak.....	261
2.5.2.2. Sorumsuzluk Anlaşmasının Şartları	263
2.3. TAŞIYANIN VE ADAMLARININ SÖZLEŞME DIŞI SORUMLULUĞU	264

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
TAŞIYANIN KONTEYNER
TAŞIMACILIĞINDAN DOĞAN HUKUKİ
SORUMLULUĞUNUN SİGORTALANMASI

3.1. GENEL OLARAK.....	269
3.2. ZARAR SİGORTALARI.....	273
3.1.1. Genel Olarak	273
3.2.2. Mal Sigortaları.....	277
3.3.3. Sorumluluk Sigortaları	280
3.4.4. Konteyner Taşımacılığında Ortaya Çıkan Zararlar ve Sigorta. 282	
3.4.1.1. Konteyner Taşımacılığında Ortaya Çıkan Zararlar.....	282
3.4.2.2. Konteyner Taşımalarında Akdedilen Sigorta Türleri	284
a. Genel Olarak	284
b. Emtia Nakliyat (Taşıma) Sigortası.....	284
c. Taşıyanın Sorumluluk Sigortası.....	294

3.3. KULÜP (P&I) SİGORTASI.....	297
3.1.1. Tanımı ve Hukuki Niteliği	297
3.2.2. Kulüp Sigortasının Sağladığı Teminat Türleri	301
3.2.1.1. Genel Olarak.....	301
3.2.2.2. Konteyner Taşımaları Açısından Değerlendirme.....	303
3.4. SİGORTA GENEL ŞARTLARI VE İLGİLİ KLOZLAR.....	305
3.1.1. Sigorta Genel Şartları	305
3.2.2. Klotlar	308
SONUÇ	313
KAYNAKÇA.....	321